

Clubhuis, werkplaats en hangaar van de Zuidhollandse Vliegclub (ZHVC) staan nog steeds op voormalig marinevliegveld Valkenburg, maar vliegen mogen ze er niet meer. Eeuwig zonde, vinden de leden die daarvoor nu naar het oosten van het land reizen. Maar er gloort hoop: de inrichting van het gebied staat op de politieke agenda en dus zoeken de zweefvliegers steun om hun ultieme wens in vervulling te laten gaan.

Zweefvlieger wil Valkenburg van boven zien

Aliëke Hoogenboom
a.hoogenboom@hollandmediacombinatie.nl

Valkenburg * In de wintermaanden gaan de leden van de Zuidhollandse Vliegclub (ZHVC) het lucht-ruim niet in, maar klussen ze in de werkplaats op voormalig marinevliegveld Valkenburg aan de zweefvliegtuigen en het overige materieel. Vleugels poetsen, technisch onderhoud, testen en vooral ook gezellig samenzijn. „In het vliegseizoen wordt alles erg smerig, dus deze periode gebruiken we om de toestellen op te knappen”, vertelt voorzitter Robbert Weeda onder het genot van een kop koffie in het houten clubhuis. „In april moeten ze weer spic en span zijn.” Voorheen werden de zweefvliegtuigen op mooie dagen zo vanuit de hangaar het terrein opgereden, maar sinds 2012 mogen ze van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) - eigenaar van de grond - niet meer op Valkenburg vliegen. Wekelijks reist er nu een wisselende groep leden naar Terlet bij Arnhem, waar dat wel mogelijk is. „We moeten wat”, zegt instructeur Jeannette van Horssen. „Ik vlieg nu gemiddeld eens in de drie weken, voorheen twee tot drie keer per week. Het is

zo frustrerend dat dat niet meer mag. Terwijl het best zou kunnen.” Voor het terrein van het voormalige marinevliegveld, dat in 2005 is gesloten, werd in 2013 een plan vastgesteld met daarin de bouw van vijfduizend huizen. Het clubhuis, de werkplaatsen en hangaar mochten blijven staan, maar zweefvliegen was daar niet meer mogelijk. Inmiddels zijn de plannen aangepast: er komen nog steeds huizen, maar er wordt ook plek gemaakt voor een test- en kenniscentrum voor drones en bedrijven voor andere moderne technologieën (Unmanned Valley). Daarnaast spreken Wassenaar en Katwijk over hoe moet worden omgegaan met de strook grond - de 'groene buffer' - tussen de twee gemeenten. Voor ZHVC is het een spannende en onzekere tijd. Komt er in dat plan ook weer ruimte voor de zweefvliegers of moeten ze definitief ergens anders in Nederland een locatie zoeken? Nu er opnieuw over de invulling van het gebied wordt gesproken, gloort er hoop voor de zweefvliegers en lobbyen ze volop om daar in de toekomst weer het luchtruim in te mogen gaan. In de Katwijkse en Wassenarese politiek is meerdere keren het belang voor de club benadrukt,

De zweefvliegers werken in de wintermaanden aan het onderhoud van de

maar zwart op wit staat het nog niet.

Kraamkamer

De zweefvliegclub heeft zo'n honderdvijftig leden, onder wie circa tachtig die regelmatig vliegen. Zestig behoren tot de 'harde kern'. De hechte groep gaat elk jaar op zomerkamp om het clubgevoel te versterken. „Jong en oud gaan uitstekend samen. Leeftijd maakt bij ons niet uit, want we delen dezelfde passie.” Voor sommigen is vliegen vooral een hobby, voor anderen ook nog eens hun beroep. „We zijn de kraamkamer voor toekomstige piloten”, zegt vlieger Wim Andréa. „We hebben iemand die op een politiehelikopter vliegt, maar ook leden die bij KLM vliegen of in het onderhoud werken. Bij de zweefvliegclub leer je op jonge leeftijd al veel. Uiteraard vliegen, maar ook sleutelen aan de vliegtuigen en verantwoordelijkheid hebben.” Zweefvliegen geeft een enorme kick, weet Weeda uit jarenlange ervaring. „Het is zo gaaf om Nederland vanuit de lucht te zien. Elk landschap heeft wel wat, maar de kust en duinstreek zijn het mooist.” Een zweefvliegtuig heeft geen motor, maar wordt via een staalkabel door een lier omhoog getrokken. Het toestel blijft in de lucht door thermiek: opstijgende warme luchtbellen. Een zweefvliegtuig stijgt zo'n honderd meter per minuut, tot een maximaal toegestane hoogte van 450 meter. Hoe lang een zweefvliegtuig in de lucht blijft, is afhankelijk van de hoeveelheid thermiek. „Als die er weinig of niet is, ben je binnen tien minuten weer terug op de grond, maar het komt ook voor dat ik zomaar een uur kan vliegen.” De 'groene buffer' tussen Wasse-

'Frustrerend dat we hier niet mogen vliegen, terwijl dat kan'

naar en het dorp Valkenburg blijft de ideale vlieglocatie en nergens anders in Zuid-Holland is een soortgelijke plek te vinden, stelt zijn clubgenoot Andréa. „Zuid-Holland is erg verkaveld en dat maakt het lastig. Een weiland is niet groot genoeg.” Heel veel ruimte hebben de vliegers niet nodig, geeft Weeda aan. Een stuk grond van 800 bij 150 meter is genoeg. „Een geasfalteerde baan is niet nodig, gewoon gras is prima. Beter nog zelfs, want dat is lekker zacht en handiger tegen de slijtage aan de staalkabels.” Wel is de grondsoort belangrijk. Een behoorlijk deel van het voormalige vliegveld Valkenburg bestaat uit zandgrond, wat ideaal is voor zweefvliegers. „Kleigrond blijft na regen lang erg nat, dus dat beperkt weer.”

Vliegbewijs

Wie wil leren vliegen, krijgt les van een instructeur. „Ik verdiep me in de weersomstandigheden, zorg dat we op tijd op het veld zijn, geef een briefing en deel de groepen”, zegt instructeur Van Horssen. De eerste veertig tot vijftig lessen vliegt een leerling samen met een instructeur en wordt flink geoefend. Daarna mag hij alleen. Bij ZHVC melden zich geregeld jongeren, die al vanaf veertien jaar kunnen leren vliegen. Zodra ze zestien jaar zijn, kunnen ze hun

toestellen.

brevet halen. „We hebben dus leden die eerder een vliegbewijs dan een rijbewijs hebben”, zegt Weeda trots. Toch merkt hij dat de aanwas van jongeren bij ZHVC de laatste jaren afneemt. „Sinds we niet meer op Valkenburg kunnen vliegen, moeten we dus naar Terlet. Nieuwe en vooral jonge leden zonder rijbewijs, schrikken als dat ze horen. Ze kunnen vaak wel met iemand in de auto meerijden, maar ideaal is dat natuurlijk niet.”

Kennemer

Collega's van de Kennemer Zweef-

vlieg Club vliegen wel in de buurt, op Langeveld bij Noordwijkerhout. Voor ZHVC is dat geen goede optie. „Het is bij onze vrienden van de Kennemers niet mogelijk om met een hele vliegclub aan te sluiten”, legt Weeda uit. „Het is een klein veldje dat middenin een waterwingebied ligt, met amper uitbreidingsmogelijkheden. Daarnaast ligt het nog dicht bij Schiphol dan Valkenburg met aanvliegroutes en hoogtebeperkingen van dien. Ook zij vliegen daarom geregeld met ons op Terlet.” Hij zou het 'eeuwig zonde' vinden

als de zweefvliegers Valkenburg definitief moeten verlaten en geeft de strijd dus nog niet op. „Wij zijn ontzettend blij met deze plek”, zegt de voorzitter die al menig keer bij een raadsvergadering in Katwijk en Wassenaar een pleidooi hield. „Als we ons thuishonk kwijtraken, is het voorbij. Die angst is wel degelijk aanwezig, maar ik heb er vertrouwen in dat het goedkomt. We passen prima in de plannen voor dit gebied. Drones en zweefvliegen gaan goed samen. Er is eigenlijk vooral politieke wil nodig.”

FOTO'S TACO VAN DER EB

Leden controleren de landcruiser waarmee de lierkabels worden uitgereden.

Voordat ze aan de slag gaan drinken Robbert Weeda en Wim Andréa koffie in het clubhuis.